

Egypte: bakermat van de westerse cultuur?

Figuur 1 Jean Leon Gerome - Napoleon Bonaparte bij Sphinx tijdens de Egyptische expeditie in 1798. Gepubliceerd in 1868

B1X

2023-2024

Aardrijkskunde en geschiedenis

Inhoud

Napoleons expeditie naar Egypte.....	3
Wetenschappelijke invloed.....	4
Egyptische cultuur	5
Tentoonstelling in Parijs.....	6
Drie artikelen in krant in Frankrijk.....	7
Een gedetailleerde tekening over mummificatie.....	8
Informatie	9
Reflectie.....	11
Beoordelingsmodel Tentoonstelling.....	12
Beoordelingsmodel Krantenartikelen.....	13
Beoordelingsmodel Mummificatie	14

Napoleons expeditie naar Egypte

Op 19 mei 1798 vertrekt Napoleon Bonaparte (1769 – 1821) met een vloot met 34.000 soldaten en matrozen, 700 paarden en meer dan 1000 veldstukken richting de Middellandse Zee. Om zijn tegenstander, Engeland, op het verkeerde been te zetten laat Napoleon het nieuws rondgaan dat hij richting Ierland zou trekken. Dit zorgt ervoor dat de Engelse vloot uit de Middellandse Zee naar Ierland was vertrokken. Napoleon kon hierdoor zonder veel moeite richting Egypte varen.

Napoleon wilde met deze expeditie meer grip krijgen op de handel in het Midden-Oosten. Via Egypte zou hij richting India kunnen trekken. Het heeft echter anders moeten zijn. Engeland snijdt Napoleons vloot af, waardoor zijn mogelijkheden erg beperkt worden. In 1799 vertrekt Napoleon terug naar Frankrijk om daar de macht te grijpen. Zijn generaals nemen de taken over, maar moeten hun meerdere erkennen in Engeland en sluiten op 1 oktober 1801 een voorlopig vredesverdrag. De expeditie heeft niet te gewenste resultaten opgeleverd die Napoleon voor ogen had.

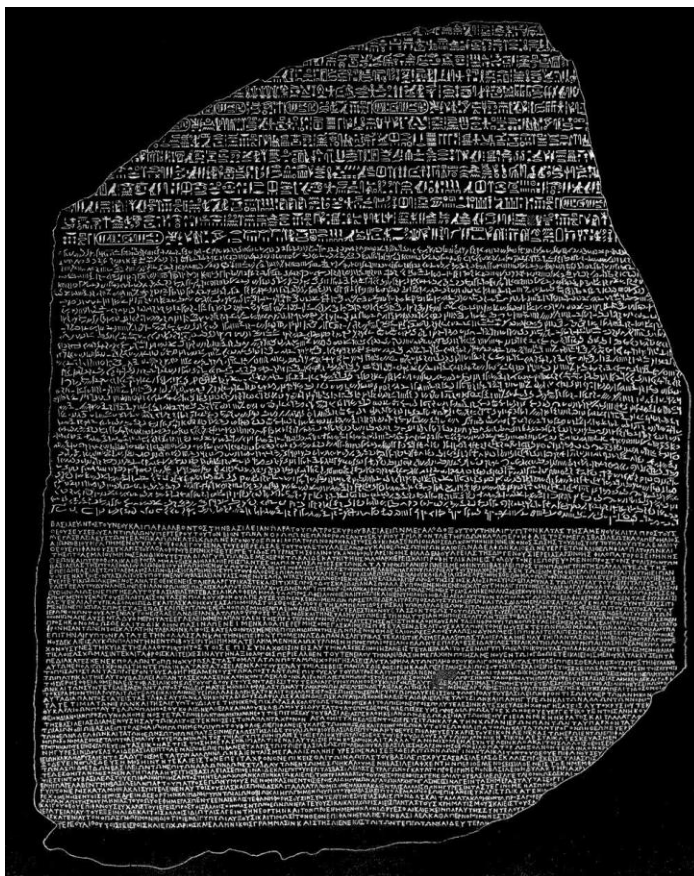

Figuur 2 Louis-François Baron Lejeune - Gevecht om de Piramides - 1808

Wetenschappelijke invloed

De expeditie heeft dan misschien niet de politieke en economische voordelen opgeleverd voor Napoleon die hij had gewild, wetenschappelijk gezien was deze expeditie een ware revolutie. Napoleon had naast zijn leger namelijk een hoop wetenschappers en kunstenaars meegenomen. Zij kregen de taak om Egypte in kaart te brengen. Een van de bekendste ontdekkingen van deze expeditie is de ontdekking van de Steen van Rosetta, die op 15 juli 1799 werd gevonden door een Franse officier. Deze steen heeft het mogelijk gemaakt om vanaf 1822 hiërogliefen te ontcijferen. Op de steen staan drie verschillende teksten. Het eerste deel bestaat uit hiërogliefen, het tweede deel uit demotische tekens (een ander schrift dat gebruikt werd door de Egyptenaren als volks- en handelstaal) en het laatste deel is geschreven in het oude Grieks. Men kon wel het Griekse deel lezen en hoopte daarom ook de andere tekens te kunnen ontcijferen. In 1822 is het door een Franse taalgeleerde gelukt om de hiërogliefen te ontcijferen die tot toen altijd een raadsel was geweest.

(Deze waren tot dan toe een waar raadsel.)

Figuur 3 Steen van Rosetta, te bezichtigen in het British Museum in Londen

Egyptische cultuur

De cultuur die Napoleon in kaart wilde brengen kwam uit een samenleving die haar oorsprong kent rond 3300 voor Christus tot 332 voor Christus. Een samenleving die bestond uit Farao's, mummies, piramides, tempels, hiërogliefen en een uitgebreide godsdienst. Tijdens deze opdracht gaan jullie mee op reis met Napoleon. Als een van zijn onderzoekers ga je het Oude Egypte onderzoeken. Deze informatie zal daarna getoond worden aan het Franse volk. Daarbij heb je de mogelijkheid om uit drie verschillende vormen te kiezen:

Presentatievorm:

1. Tentoonstelling in Parijs voor de Franse bevolking
2. Drie artikelen in krant in Frankrijk
3. Een gedetailleerde tekening over mummificatie

Bonne Chance!

Tentoonstelling in Parijs

In Frankrijk ontstaat een grote belangstelling voor het Oude Egypte door de expeditie van Napoleon. Napoleon wil graag het volk aan zich binden en vraagt aan jullie om een tentoonstelling te organiseren over het Oude Egypte (waar Napoleon natuurlijk wel positief in naar voren komt). Hier geeft hij de volgende eisen aan:

- 1) Minimaal drie onderwerpen moeten terug komen in de tentoonstelling
- 2) De tentoonstelling moet te bezichtigen zijn (fysiek of digitaal, dit was toen natuurlijk niet mogelijk, maar mogen jullie wel gebruiken)
- 3) De informatie in de tentoonstelling moet historisch correct zijn
- 4) Er moet gebruik gemaakt worden van allerlei soorten objecten (van oude boeken tot monumenten)
- 5) De volgende vragen moeten beantwoord worden in de tentoonstelling:
  - a. Wat was de invloed van de Nijl op de samenleving van het Oude Egypte?
  - b. Welke bestuursvorm hadden de Egyptenaren?
  - c. Op welke manier was de samenleving ingedeeld?
  - d. Waarom werden er piramides gebouwd?

Onderwerpen:

1. Geloof (polytheïsme)
2. Taal (Hiërogliefen)
3. Gewoonte (mummificeren)
4. Kleding
5. Bouwstijlen (Piramides, Sfinx en Tempels)
6. Voedsel

Drie artikelen in krant in Frankrijk

In Frankrijk ontstaat een grote belangstelling voor het Oude Egypte door de expeditie van Napoleon. Napoleon wil graag het volk aan zich binden en vraagt aan jullie om drie krantenartikelen te schrijven voor *Gazette Nationale de France* over het Oude Egypte (waar Napoleon natuurlijk wel positief in naar voren komt). Hier geeft hij de volgende eisen aan:

- 1) Minimaal drie onderwerpen moeten terug komen in de krantenartikelen
- 2) De informatie in de artikelen moet historisch correct zijn
- 3) Er moet minimaal 1 interview met Napoleon over het Oude Egypte in staan
- 4) De volgende vragen moeten beantwoord worden in de artikelen:
  - a. Wat was de invloed van de Nijl op de samenleving van het Oude Egypte?
  - b. Welke bestuursvorm hadden de Egyptenaren?
  - c. Op welke manier was de samenleving ingedeeld?
  - d. Waarom werden er piramides gebouwd?

Onderwerpen:

- 1) Geloof (polytheïsme)
- 2) Taal (Hiërogliefen)
- 3) Gewoonte (mummificeren)
- 4) Kleding
- 5) Bouwstijlen (Piramides, Sfinx en Tempels)
- 6) Voedsel

Een gedetailleerde tekening over mummificatie

In Frankrijk ontstaat een grote belangstelling voor het Oude Egypte door de expeditie van Napoleon. Napoleon wil graag het volk aan zich binden en vraagt aan jullie om een gedetailleerde tekening te maken over mummificatie in het Oude Egypte. Hier geeft hij de volgende eisen aan:

- 1) Minimaal drie onderwerpen moeten terug komen in de tekening
- 2) De informatie in de tekening moet historisch correct zijn
- 3) De tekening moet goed duidelijk maken wat de stappen waren van het mummificeren.
- 4) De volgende vragen moeten beantwoord worden naast de tekening:
  - a. Waarom deden de Egyptenaren mensen mummificeren?
  - b. Welke mensen werden er gemummificeerd?
  - c. Wat is de reden waarom er vaak spullen of beelden mee het graf in gaan van de gemummificeerde?
  - d. Leg uit wat hieronder in het figuur gebeurt.

[Egyptische goden en het leven na de dood | IsGeschiedenis](#)

Onderwerpen:

- 1) Geloof (polytheïsme)
- 2) Taal (Hiërogliefen)
- 3) Gewoonte (mummificeren)
- 4) Kleding
- 5) Bouwstijlen (Piramides, Sfinx en Tempels)
- 6) Voedsel

Informatie

Om jullie op gang te helpen staan hieronder een aantal plekken waar je informatie kunt vinden. Maar daarnaast ook gebruik van internet en boeken of artikelen die je in de bibliotheek of thuis kunt vinden.

Algemene informatie

- [Egypte | Rijksmuseum van Oudheden \(rmo.nl\)](#) (hier kun je bijna alles vinden. Veel verschillende thema's om te zoeken. Bij sommige deelonderwerpen hieronder staan de specifieke links. Maar kijk gerust verder via deze website!
- [Oude Egypte - Wikipedia](#)
- [Oude Egypte | Archeologie Online](#)
- Boek *Memo VMBO-T geschiedenis 1* (bij docent vragen). Hoofdstuk 1
- Boek *Wat weet je over de Egyptenaren* (mediatheek)
- Boek *Egypte, het land van de farao's* (mediatheek)

Taal:

- [Hiërogliefen – Egyptologie.nu](#)
- [Hiërogliefen: ontstaan, evolutie, ontcijfering en verklaring | Kunst en Cultuur: Geschiedenis \(infonu.nl\)](#)
- [Hiërogliefen \(jeugdbibliotheek.nl\)](#)
- Boek *De hiërogliefen van het oude Egypte* (mediatheek)

Geloof:

- [Thema 4: godsdienst en goden | Rijksmuseum van Oudheden \(rmo.nl\)](#)
- [Thema 1: in het land der doden | Rijksmuseum van Oudheden \(rmo.nl\)](#)
- Boek *Mummies* (mediatheek)

Gewoonte:

- [Thema 2: mummies en andere doden | Rijksmuseum van Oudheden \(rmo.nl\)](#)
- [Thema 13: eten en drinken in Egypte | Rijksmuseum van Oudheden \(rmo.nl\)](#)
- Boek *Mummies* (mediatheek)

Kleding

- [Kleding in het oude Egypte | Wat droegen de mannen in het \(hurghadalovers.com\)](#)

Voedsel

- [Thema 13: eten en drinken in Egypte | Rijksmuseum van Oudheden \(rmo.nl\)](#)

Bouwstijlen

- [Egyptische architectuur: kenmerken en belangrijkste voorbeelden \(astelus.com\)](#)
- [De piramiden in Egypte: soorten, evolutie en bouw | Kunst en Cultuur: Geschiedenis \(infonu.nl\)](#)
- Boek piramiden (mediatheek)

Reflectie

Aan het einde van de opdracht maken jullie ieder een reflectie over hoe de samenwerking is verlopen. Je levert dus samen één opdracht in en ieder een reflectie (dit mag wel in een bestand). Beantwoord de volgende vragen in je reflectie. Schrijf hier een stukje over in minimaal 200 woorden.

- 1) Wat heb jij gedaan aan de opdracht?
- 2) Noem twee positieve punten over hoe je aan deze opdracht hebt gewerkt.
- 3) Wat vond je het moeilijkste deel van de opdracht?
- 4) Als je iets aan de opdracht zou mogen veranderen, wat zou je dan veranderen? Leg uit waarom!
- 5) Noem twee positieve punten waarom de samenwerking binnen het groepje is goed gegaan.
- 6) Noem een verbeterpunt voor de samenwerking binnen het groepje.
- 7) Wat ga jij veranderen om de samenwerking de volgende keer nog beter te laten verlopen?

Beoordelingsmodel Tentoonstelling

	Onvoldoende	Matig	Voldoende
Behandeling drie onderwerpen in de tentoonstelling (2 punten)	Er wordt maximaal een onderwerp behandeld Onderwerp is niet duidelijk zichtbaar in de tentoonstelling <i>0 punten</i>	Er worden maximaal twee onderwerpen behandeld Onderwerpen zijn redelijk zichtbaar in de tentoonstelling <i>1 punt</i>	Er worden minimaal drie onderwerpen behandeld Onderwerpen zijn duidelijk zichtbaar in de tentoonstelling <i>2 punten</i>
Opzet en inhoud tentoonstelling (2 punten)	De tentoonstelling is niet goed historisch weergegeven Er zijn maximaal twee verschillende soorten objecten tentoongesteld De tentoonstelling is onoverzichtelijk weergegeven <i>0 punten</i>	De tentoonstelling is redelijk historisch weergegeven Er zijn maximaal drie verschillende soorten objecten tentoongesteld De tentoonstelling is wat rommelig weergegeven <i>1 punt</i>	De tentoonstelling wordt historisch correct weergegeven Er zijn minimaal vier verschillende soorten objecten tentoongesteld De tentoonstelling wordt overzichtelijk weergegeven <i>2 punten</i>
Behandeling van de vragen (2 punten)	De vragen zijn onvoldoende beantwoord. Antwoorden kloppen niet of ontbreken <i>0 punten</i>	De vragen worden redelijke beantwoord. Sommige antwoorden zijn onvolledig of historisch onjuist <i>1 punt</i>	De vragen worden correct en volledig beantwoord <i>2 punten</i>
Taal en spelling (2 punten)	Meer dan vier taal- en/of spelfouten <i>0 punten</i>	Maximaal vier taal- en/of spelfouten <i>1 punt</i>	Geen taal- en/of spelfouten <i>2 punten</i>
Reflectie (2 punten)	Er wordt onvoldoende ingegaan op de reflectie. Vragen zijn niet of nauwelijks beantwoord <i>0 punten</i>	Er wordt redelijk ingegaan op de reflectie. Sommige vragen zijn onvolledig beantwoord <i>1 punt</i>	Er wordt goed ingegaan op de reflectie. Uitgebreide en volledige antwoorden zijn gegeven. <i>2 punten</i>

Beoordelingsmodel Krantenartikelen

	Onvoldoende	Matig	Voldoende
Behandeling drie onderwerpen in de artikelen (2 punten)	<p>Er wordt maximaal een onderwerp behandeld</p> <p>Onderwerp is niet duidelijk zichtbaar in de artikelen <i>0 punten</i></p>	<p>Er worden maximaal twee onderwerpen behandeld</p> <p>Onderwerpen zijn redelijk zichtbaar in de artikelen <i>1 punt</i></p>	<p>Er worden minimaal drie onderwerpen behandeld</p> <p>Onderwerpen zijn duidelijk zichtbaar in de artikelen <i>2 punten</i></p>
Inhoud artikelen (2 punten)	<p>De artikelen zijn niet goed historisch weergegeven</p> <p>De vragen zijn onvoldoende beantwoord. Antwoorden kloppen niet of ontbreken</p> <p>Het interview is matig tot redelijk gemaakt <i>0 punten</i></p>	<p>De artikelen zijn redelijk historisch weergegeven</p> <p>De vragen worden redelijke beantwoord. Sommige antwoorden zijn onvolledig of historisch onjuist</p> <p>Het interview is redelijk gemaakt <i>1 punt</i></p>	<p>De artikelen worden historisch correct weergegeven</p> <p>De vragen worden correct en volledig beantwoord</p> <p>Het interview is goed en volledig uitgevoerd <i>2 punten</i></p>
Taal en spelling (2 punten)	<p>Meer dan vier taal- en/of spelfouten <i>0 punten</i></p>	<p>Maximaal vier taal- en/of spelfouten <i>1 punt</i></p>	<p>Geen taal- en/of spelfouten <i>2 punten</i></p>
Reflectie (2 punten)	<p>Er wordt onvoldoende ingegaan op de reflectie. Vragen zijn niet of nauwelijks beantwoord <i>0 punten</i></p>	<p>Er wordt redelijk ingegaan op de reflectie. Sommige vragen zijn onvolledig beantwoord <i>1 punt</i></p>	<p>Er wordt goed ingegaan op de reflectie. Uitgebreide en volledige antwoorden zijn gegeven. <i>2 punten</i></p>

Beoordelingsmodel Mummificatie

	Onvoldoende	Matig	Voldoende
Behandeling drie onderwerpen in de tekening (2 punten)	Er wordt maximaal een onderwerp behandeld Onderwerp is niet duidelijk zichtbaar in de tekening <i>0 punten</i>	Er worden maximaal twee onderwerpen behandeld Onderwerpen zijn redelijk zichtbaar in de tekening <i>1 punt</i>	Er worden minimaal drie onderwerpen behandeld Onderwerpen zijn duidelijk zichtbaar in de tekening <i>2 punten</i>
Opzet en inhoud tekening (2 punten)	De tekening is niet goed historisch weergegeven De stappen zijn onoverzichtelijk weergegeven <i>0 punten</i>	De tekening is redelijk historisch weergegeven De stappen zijn wat rommelig weergegeven <i>1 punt</i>	De tekening wordt historisch correct weergegeven De stappen worden overzichtelijk weergegeven <i>2 punten</i>
Behandeling van de vragen (2 punten)	De vragen zijn onvoldoende beantwoord. Antwoorden kloppen niet of ontbreken <i>0 punten</i>	De vragen worden redelijke beantwoord. Sommige antwoorden zijn onvolledig of historisch onjuist <i>1 punt</i>	De vragen worden correct en volledig beantwoord <i>2 punten</i>
Taal en spelling (2 punten)	Meer dan vier taal- en/of spelfouten <i>0 punten</i>	Maximaal vier taal- en/of spelfouten <i>1 punt</i>	Geen taal- en/of spelfouten <i>2 punten</i>
Reflectie (2 punten)	Er wordt onvoldoende ingegaan op de reflectie. Vragen zijn niet of nauwelijks beantwoord <i>0 punten</i>	Er wordt redelijk ingegaan op de reflectie. Sommige vragen zijn onvolledig beantwoord <i>1 punt</i>	Er wordt goed ingegaan op de reflectie. Uitgebreide en volledige antwoorden zijn gegeven. <i>2 punten</i>